

Lærlinge i 2012-2022

I 2022 var der 743 årslærlinge. Det er en fald på 5 pct. i forhold til året før. Siden 2012 er antallet faldet med 207 årslærlinge.

Bygge- og anlægsbranchen står for flest lærepladser med 27 pct., efterfulgt af offentlig administration og engroshandel og detailhandel, der står for hhv. 21 og 20 pct. Fast ejendomsbranchen og øvrige serviceerhverv har flest lærlinge pr. faglært medarbejder, henholdsvis 28 og 27 årslærlinge pr. 100 faglærte.

Lærlingene er blevet ældre. I 2012 var 60 pct. af lærlingene under 25 år. I 2022 er tallet faldet til 40 pct.

Ændringer i forholdt til seneste udgivelse

Grønlands Statistiks beskæftigelsesstatistik for perioden 2016-2021, blev revideret i februar 2023. Revisionen betyder at, beskæftigelsen siden 2016 er øget i forhold til tidligere udgivelser. Revisionen af beskæftigelsesstatistikken har også betydning for antallet af unge i beskæftigelse i denne udgivelse. Ændringen beskrives nærmere i metodeafsnittet.

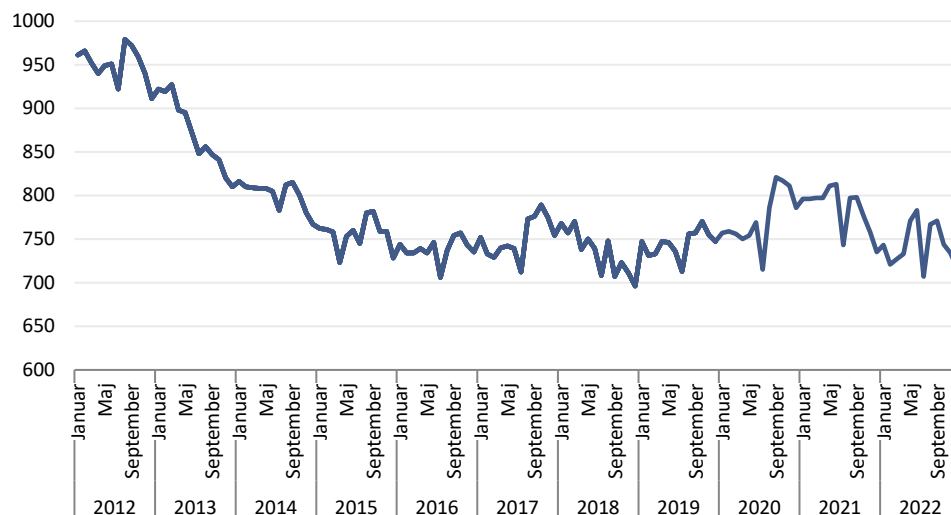
Definition

Statistikken omhandler kun lærlinge på erhvervsuddannelserne, som er berettiget til lærlingetilskud. Lærlinge tæller kun med i statistikken, hvis den virksomhed de er i, får betalt refusion for at have lærling. Se metodeafsnittet for nærmere definition.

Publikationen anvender termen ”årslærling”. En årslærling defineres som 12 lærlingemåneder. Det kan f.eks. være én lærling i 12 måneder eller to lærlinge i 6 måneder.

743 Årslærlinge i 2022

I 2022 var der 743 årslærlinge. Det er en fald på 5 pct. i forhold til 2021. Siden 2012 er antallet faldet med 207 årslærlinge. Det største fald er sket i perioden frem til 2015. Antallet af lærlinge er højest i foråret og efteråret.

Figur 1. Antallet af lærlinge pr. måned, 2012-2022

Kilde: Grønlands Statistik- se tal i Statistikbanken (<https://bank.stat.gl/UDDLBR>).

Flest lærlinge i bygge- og anlægsbranchen

Bygge- og anlægsbranchen stod for 27 pct. af alle årslærlinge i 2022, efterfulgt af offentlig administration og handelsbranchen. Samlet set stod de tre brancher for 68 pct. af alle årslærlinge.

Det største fald i antallet af årslærlinge er sket i engros- og detailhandelsbranchen, hvor der var 73 færre årslærlinge i 2022 i forhold til 2012. Den største stigning i antallet af årslærlinge er sket inden for fiskerirelateret industri og handel samt administrative ydelser og hjælpetjenester, hvor antallet af årslærlinge steget med 10 i perioden 2012 til 2022.

Tabel 1: Årslærlinge fordelt på brancher, 2012, 2017 og 2022

	2012		2017		2022	
	Antal	Andel i pct.	Antal	Andel i pct.	Antal	Andel i pct.
Fiskerirelateret industri og handel	13	1	23	3	22	3
Råstofindvinding	2	0	3	0	1	0
Fremstillingsvirksomhed	14	1	11	2	9	1
Energi- og vandforsyning	16	2	15	2	19	3
Bygge og anlæg	215	23	190	26	201	27
Engros- og detailhandel	228	24	150	20	155	21
Transport og godshåndtering	114	12	74	10	82	11
Overnatning og restauration	28	3	15	2	18	2
Information og kommunikation	41	4	42	6	22	3
Pengeinstitut og finansvirksomhed	8	1	6	1	7	1
Fast ejendom	14	2	10	1	20	3
Liberale, videnskabelige og tekniske ydelser	3	0	2	0	2	0
Administrative ydelser og hjælpetjenester	5	0	7	1	14	2
Offentlig forvaltning og service	152	16	129	18	146	20
Øvrige serviceerhverv	26	3	14	2	15	2
Ukendt	72	8	49	7	10	1
I alt	950		739		743	

Kilde: Grønlands Statistik- se tal i Statistikbanken (<https://bank.stat.gl/UDDLBR>).

Definition af lærlingekvoten

For at blive godkendt som læreplads, kræver det at arbejdspladsen har faglærte medarbejdere, som kan oplære lærlingene. For at give et mere retvisende billede af hvilke brancher, der tager flest lærlinge, skal antallet af lærlinge derfor sammenholdes med antallet af faglærte medarbejdere.

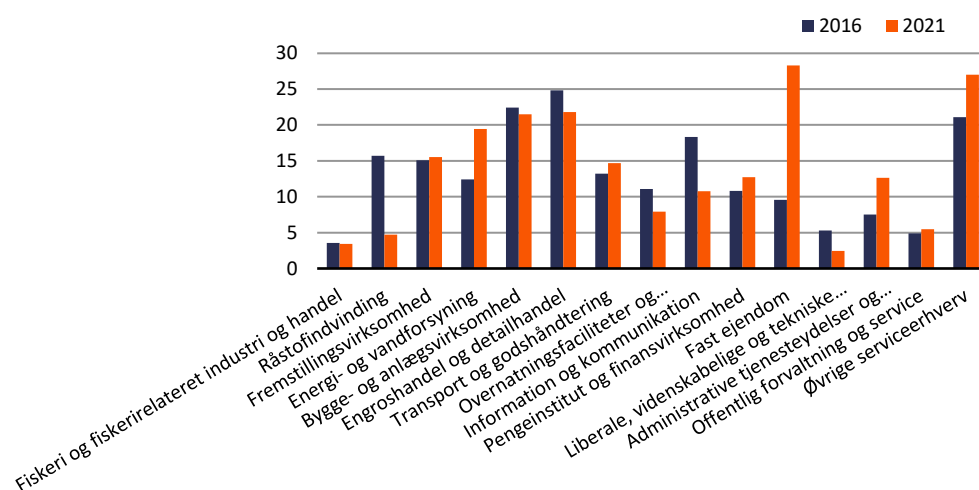
Lærlingekvoten opgøres som antallet af lærlinge pr. 100 faglærte medarbejdere. Lærlingekvoten tager ikke hensyn til de forskellige uddannelser, men opgøres ud fra beskæftigelsen i brancherne. Lærlingekvoten er beregnet på baggrund af data fra 2021, da der endnu ikke foreligger nyere beskæftigelsestal.

Flest lærlinge pr. faglært medarbejder i fast ejendomsbranchen

Den gennemsnitlige lærlingekvote er faldet fra 14 i 2016 til 13 i 2021. Der er blevet flere lærlinge pr. faglært medarbejder i virksomhederne. Stigningen i antallet af årslærlinge siden 2016 er sket som følge af flere faglærte medarbejdere.

Fast ejendomsbranchen og Øvrige servicebranchen havde den største lærlingekvote i 2021. Her var der henholdsvis 28 og 27 årslærlinge pr. 100 faglærte medarbejdere.

Figur 2. Lærlinge-kvoten opdelt på brancher, 2016 og 2021

Note: Lærlingekvoten: antal lærlinge pr. 100 faglærte medarbejdere

Kilde: Grønlands Statistik- egne beregninger (<https://bank.stat.gl/UDDLBR> og <https://bank.stat.gl/ARDBFB8>).

Lærlingene bliver ældre

De fleste lærlinge var 20-29 år svarende til 55 pct. i 2022. Der var 12 pct. som var under 20 år. Siden 2012 er lærlingene blevet ældre. I 2012 var 60 pct. af lærlingene under 25 år. I 2022 var tallet faldet til 40 pct. Det er især andelen af lærlinge i aldersgruppen 25-39 år, som er steget. I samme periode er ungdomsårgangene i befolkningen blevet mindre; dog ikke i samme omfang som andelen af lærlinge.

Tabel 2. Lærlinge fordelt efter alder, 2012-2022

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

	Pct.										
<20 år ...	14	9	8	7	9	9	9	8	9	10	12
20-24 år ..	46	48	46	40	37	35	33	32	32	30	28
25-29 år ..	24	26	27	30	29	30	31	31	32	29	27
30-34 år ..	9	10	11	13	15	14	13	14	14	17	20
35-39 år ..	3	3	4	5	6	5	6	7	8	7	7
40->	4	5	5	5	6	6	7	6	6	7	6

Kilde: Grønlands Statistik- egne beregninger (<https://bank.stat.gl/UDDLBR>).

Metode

De fleste erhvervsuddannelser kan først påbegyndes, når de studerende har fundet en læreplads. Antallet af lærepladser har derfor betydning for udviklingen i antallet af studerende på erhvervsuddannelserne. Statistikken over lærlinge er udviklet for at give yderligere information til uddannelsesstatistikken over erhvervsuddannelserne. Samtidig kan statistikken give indblik i branchernes andel af lærlinge og udviklingen heri.

Datagrundlag

Statistikken beregnes på baggrund af dataudtræk af udbetalte lærlingetilskud fra Uddannelsesstøtteforvaltningen. Tilskuddene udbetales månedsvise pr. virksomhed/lærling. Tilskudssatserne bliver fastsat i finansloven (se tekstbemærkningen til hovedkonto 40.02.06 Stipendier og børnetillæg) og afviger alt efter uddannelse og uddannelsesår.

Statistikken inkluderer ikke studerende på skolepraktik, dvs. studerende optaget på en erhvervsuddannelse, hvor uddannelsesstedet selv opretter en praktikplads. Dette er muligt på levnedsmiddelskolen INUILI og de tekniske skoler KTI.

Metode

Antallet af lærlinge opgøres månedsvise på baggrund af udbetalte lærlingetilskud. Der korrigeres for fejludbetalinger og manglende udbetalt lærlingetilskud frem til marts udbetalingen i det efterfølgende år.

Virksomheder i Grønland er pr. 1. januar 2018 registreret i det Centrale Virksomhedsregister (CVR). Dette anvender normalvis nomenklaturen DB07 til brancheopdeling. Hidtil har virksomheder dog været registreret i Grønlands Erhvervsregister (GER), som anvender en anden nomenklatur; GB2000.

Dataudtrækket over lærlingetilskud sammenkøres med udtræk fra uddannelsesstøtteregisteret for at koble uddannelsen på lærlingeforløbet.

Opgørelse

Statistikken over lærlinge opgøres månedsvise og er opdelt på brancher, uddannelsesfagområde (ISCED Fields of Education 2013) og distrikter. Alle tabeller kan nedbrydes på køn og alder.

Revision af beskæftigelsesstatistikken

I forbindelse med seneste udgivelse af beskæftigelsesstatistikken er der foretaget en revision af tal for beskæftigelsen fra 2016 og frem. Revisionen betyder at beskæftigelsen øges i forhold til tidligere udgivelser.

De væsentligste ændringer i metoden i forhold til tidligere er:

- Personer på barselsorlov, som kommer umiddelbart fra beskæftigelse regnes nu som beskæftigede. Denne ændring bringer arbejdsmarkedsstatistikkerne i overensstemmelse med anbefalinger fra International Labour Organization (ILO).
- Personer som optjener hovedparten af et års indkomst fra selvstændig virksomhed regnes for at have hovedbeskæftigelse indenfor virksomhedens branche. Denne ændring betyder at perioder uden indhandling eller perioder med større indtjening fra supplerende beskæftigelse i andre brancher ikke får betydning for hovedbeskæftigelsen for personer, hvis årsindkomster primært stammer fra selvstændig virksomhed indenfor fiskeri eller færehold.
- Grønlands Statistik har fået adgang til nye kilder i form af det fællesoffentlige lønsystem og mere detaljerede arbejdsgiverindberetninger til Skattestyrelsen. De bedre kilder betyder, at lønindkomster fra offentlig ansættelse med større sikkerhed kan adskilles fra overførselsindkomster fra det offentlige. Denne ændring medfører en forøgelse af den offentlige beskæftigelse i form af personer der i en måned har offentlig ansættelse på mindre end halv tid.

Begrænsninger og faldgruber

Statistikken vedrører kun lærlinge i virksomheder, hvor der udbetales lærlingetilskud. Lærlingetilskud udbetales kun til lærlinge på erhvervsuddannelserne. Det betyder, at følgende lærlinge ikke indgår i statistikken:

- Voksenlærlinge.
- Lærlinge på uddannelsesstøtte, f.eks. socialhjælper, dagtilbudsmedhjælper og sundhedshjælper.
- Lærlinge i skolepraktik.
- Praktikanter på videregående uddannelser, f.eks. akademiuddannelserne.

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

Samo Nielsen

E-mail: snie@stat.gl

Uddannelse

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

